

GEMEENTE
Schagen

Document	Archeologisch Advies
Plangebied	Bestemmingsplan 't Zand Noord, 't Zand, gemeente Schagen
Adviesnummer	17153
Opsteller(s)	C.M. Soonius (regio archeoloog)
Datum	30-08-2017

Advies	Vrijgeven fase 1
Vervolgtraject	Indien voor het terrein ten noordoosten van fase 1 een bestemmingsplan wordt vervaardigd aanvullend onderzoek verrichten naar de aanwezige archeologische resten ter plaatse van de historische huisplaats/boerderij langs de Korte Bosweg. Inpassing van dit perceel in toekomstige planvorming verdient de voorkeur

Archeologisch Advies

1. Inleiding

Op verzoek van de gemeente Schagen (Bart Jan Odie) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot het bestemmingsplan 't Zand-Noord in 't Zand, gemeente Schagen.¹

De teksten met betrekking tot archeologie zijn beoordeeld. Daarna wordt op basis van deze beoordeling wordt voor een aantal alinea's een nieuw tekstvoorstel gedaan in deze tekst.

Pagina 19.

Beleidsnota Cultuurhistorie Gemeente Schagen 2009. Als hier het SCENH-rapport 104 wordt bedoeld is dit geen correcte verwijzing. Deze nota gaat over de voormalige gemeente Schagen, terwijl onderhavig plangebied in de voormalige gemeente Zijpe ligt. Hiervoor is een beleidsnota archeologie opgesteld in 2007.²

De andere alinea's komen ook aan bod in paragraaf 4.6.

Voorstel tekst voor pagina 19:

In 2007 is de beleidsnota archeologie van de voormalige gemeente Zijpe. Het beheer van het gemeentelijk bodemarchief wordt ze veel mogelijk gekoppeld aan het reeds bestaande – maar aan de Archeologische Monumentenzorg aangepaste – instrumentarium. Voor de correcte opname van archeologisch waardevolle terrein in bestemmingsplannen is onderzocht welke archeologische waarden reeds bekend zijn en welke waarden in het gebied verwacht kunnen worden. Op basis van de bekende en verwachte archeologische waarden zijn archeologieregimes vastgesteld in vijf categorieën. Bij het vaststellen van de regimes is rekening gehouden met het

¹ Rho 2017. NL.IMRO.0441.ntb-0101.

² Alders & Husken 2007.

cultuurhistorische karakter van de Zijpe en ligt de nadruk vooral op elementen die hun oorsprong vinden bij de droogmaking zoals molens, dijken, buitenplaatsen en boerderijen.

Voor de wijze waarop in dit bestemmingsplan rekening is gehouden met cultuurhistorie en archeologie wordt verwezen naar paragrafen 4.6 en 4.7.

Pagina 24 Paragraaf 4.6

Eerste alinea kan blijven staan.

De tweede alinea is voor onderhavig plangebied niet van toepassing. Er is een nota vastgesteld in 2007, maar hier is geen archeologische verwachtingskaart vervaardigd.

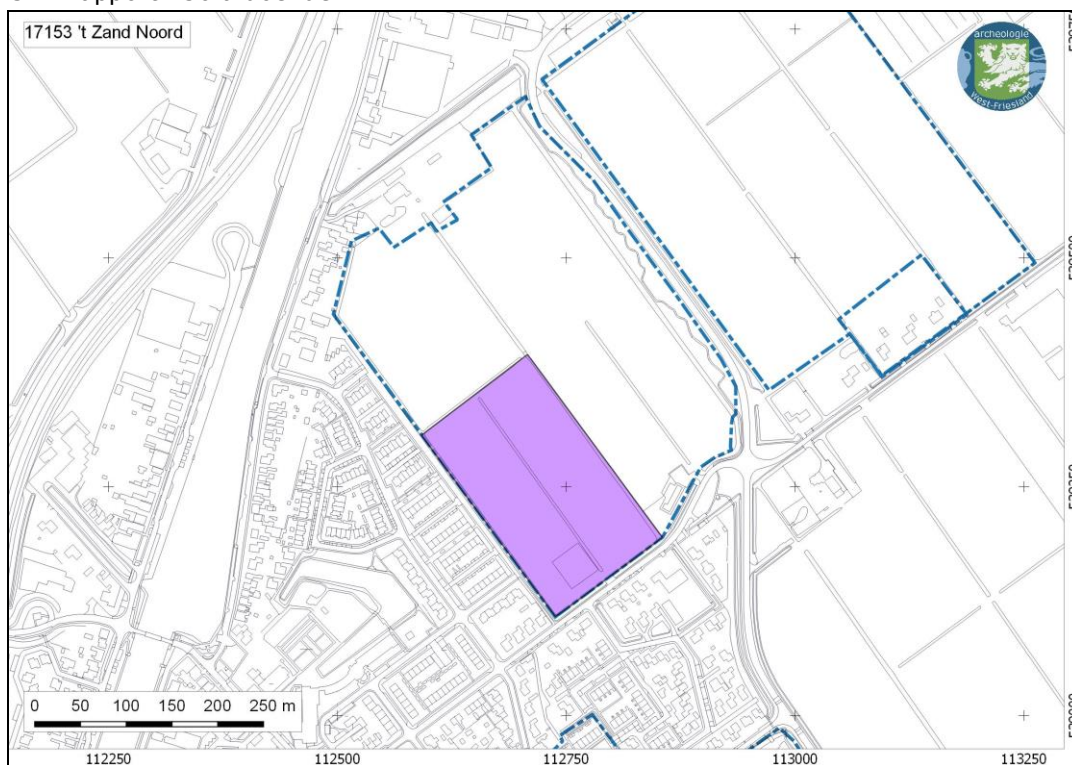
Tweede alinea laten vervallen.

Archeologisch beleidskader

Is wat als mosterd na de maaltijd bij ontwikkelingsgerichte bestemmingsplannen. Het archeologisch onderzoek dat in 2008 is uitgevoerd door Grontmij is leidend in dit geval.

Archeologisch onderzoek

In deze alinea staat het archeologisch onderzoek beschreven dat in het kader van eerdere planvorming is verricht. Het betrof een bureauonderzoek³ en een inventariserend veldonderzoek⁴ uitgevoerd. In het bureauonderzoek is geconcludeerd dat er een hoge verwachting geldt voor bewoningsresten uit de Nieuwe tijd in een strook langs de Korte Bosweg. Hier heeft het veldonderzoek plaatsgevonden. Voor onderhavig plangebied is de conclusie die is geformuleerd in GAR-rapport 736 afdoende.

Afbeelding 1. Ligging Fase 1 bestemmingsplan 't Zand Noord (lila vlak) ten opzichte van het door Grontmij onderzochte plangebied (blauwe stippellijn).

³ Soetens 2008.

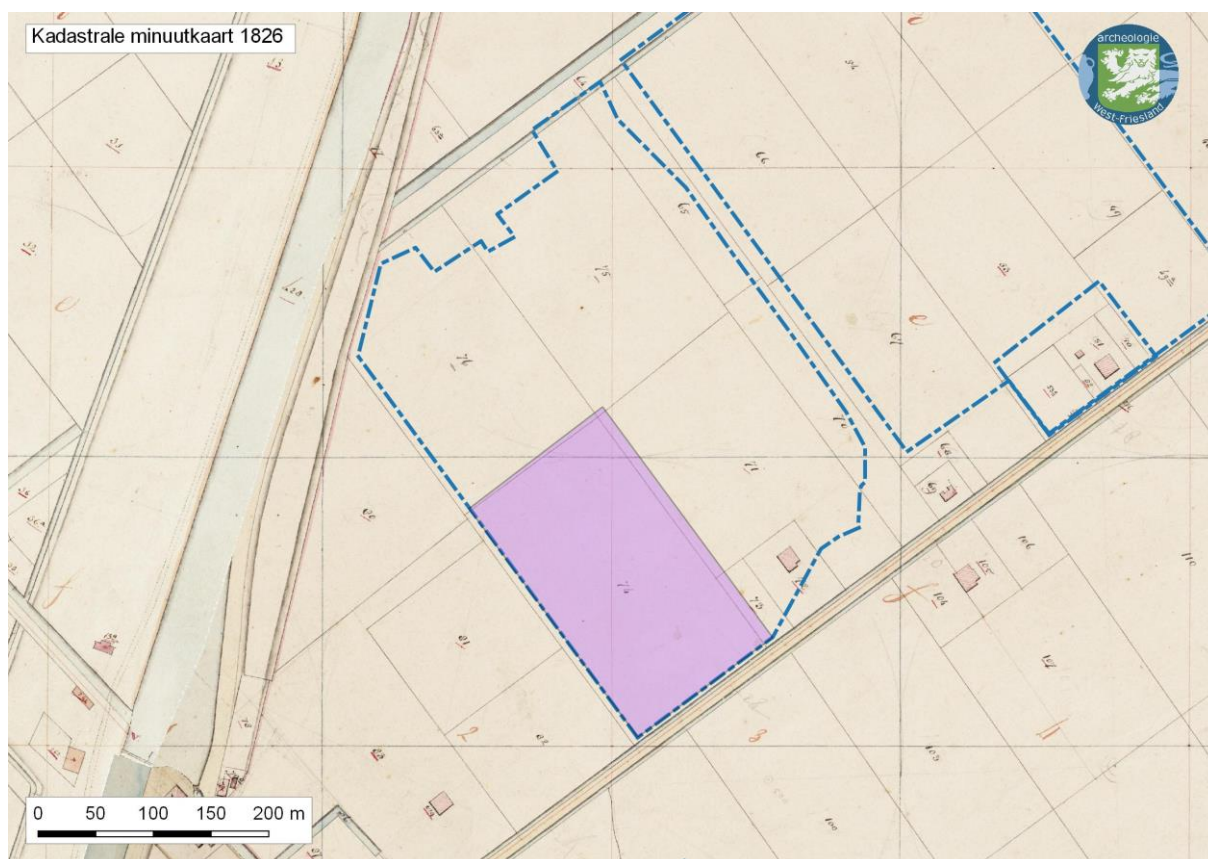
⁴ Soetens 2009.

Afbeelding 2. Detail Doetecomius kaart van Zijpe uit 1600

Afbeelding 3. Detail 't Zand op kaart van Zoutman uit 1676. De huisplaats (rode cirkel) die zichtbaar is op de kadastrale minuut ligt op dezelfde locatie ten noordoosten bestemmingsplan 't Zand Noord fase 1.

Afbeelding 4. Bestemmingsplan 't Zand Noord, fase 1 (lila vlak) op de kadastrale minuut uit 1826. De historische boerderijplaats is nog aanwezig.

2. Archeologisch en historische gegevens in het oostelijke deel van het oorspronkelijke plangebied

Het archeologisch onderzoek dat in het kader van eerdere planvorming is uitgevoerd binnen fase 1 is voldoende. Voor het oostelijk deel van het plangebied uit 2008 geldt echter een hoge waarde. Op historisch kaartmateriaal is hier een huisplaats met erf zichtbaar (afb. 2, 3 en 4). De huisplaats dateert uit de 17de eeuw en is aan het einde van de 19de eeuw niet meer aanwezig.

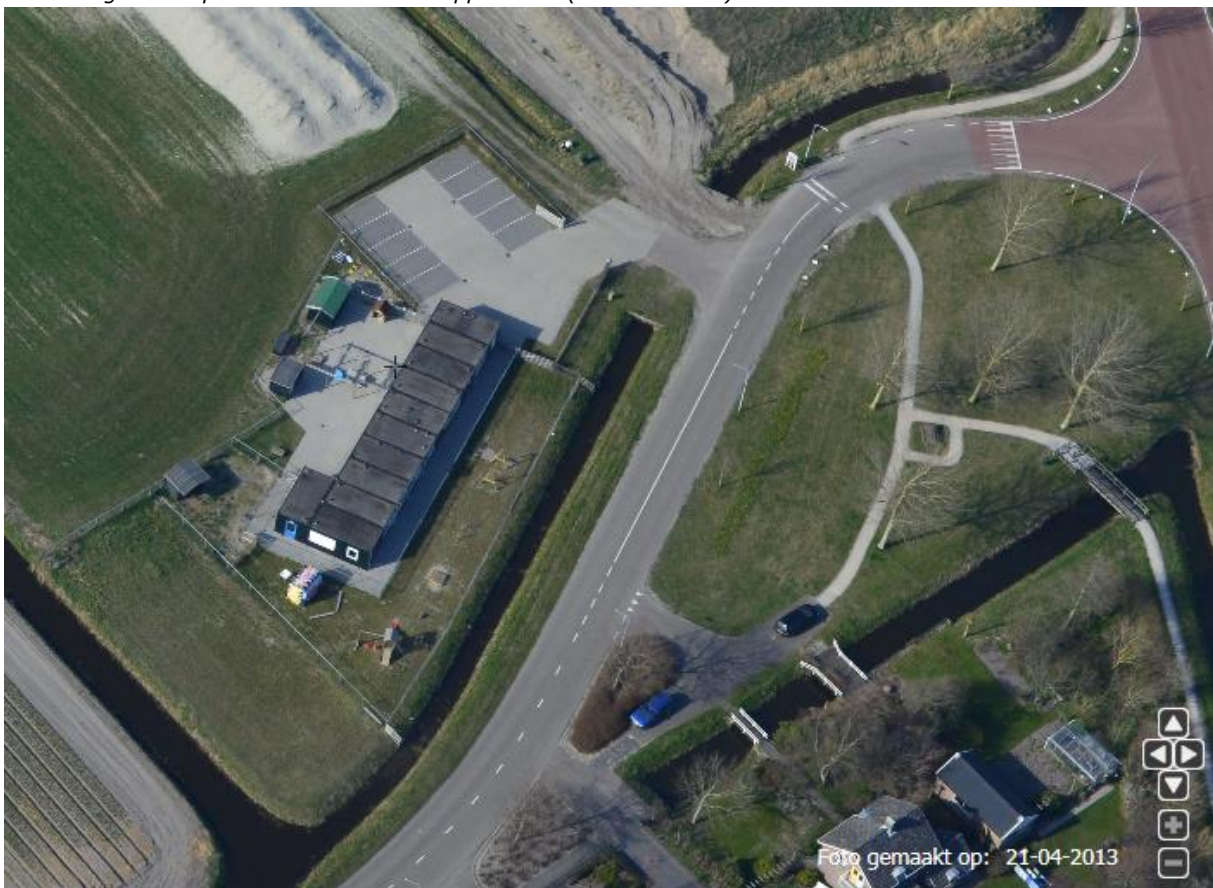
De gehanteerde onderzoeksmethode in het veldonderzoek is niet geschikt voor dergelijke terreinen. Op het perceel waarop de huisplaats heeft gelegen zijn drie boringen verricht (boring 17, 18 en 19: afb. 5). Opvallend is dat in boring 19 op 80 cm resten puin zijn aangetroffen die mogelijk verband houden met de huisplaats.

In de periode tussen het veldonderzoek uit 2009 en begin 2016 heeft ter hoogte van de huisplaats een ketenpark gestaan met parkeerplaatsen (tijdelijke huisvesting kinderopvang, afb. 6)). Dit lijkt zeer licht gefundeerd. Vanaf maart 2016 ligt het perceel weer braak (afb. 7).

Het aanvullend onderzoek dient te bestaan uit een historisch onderzoek naar de verdwenen huisplaats in combinatie met een veldonderzoek.

Afbeelding 5. Boorpuntenkaart uit GAR-rapport 736 (Soetens 2009).

Afbeelding 6. De tijdelijke huisvesting ter hoogte van de huisplaats (bron: gemeente Schagen: datum 21 april 2013).

3. Conclusie & advies

Onderhavig bestemmingsplan behoeft geen dubbelbestemming Waarde-Archeologie. Indien de oostzijde van het oorspronkelijk plangebied ook wordt ontwikkeld als woningbouwgebied dient nader archeologisch onderzoek plaats te vinden ter hoogte van de historische huisplaats. Bij de uitwerking van het oostelijke deel zou de oorspronkelijke huiskavel ook ingepast kunnen worden.

Afbeelding 7. Het perceel waarop huisplaats uit de Nieuwe tijd is gelegen ligt weer braak (bron: gemeente Schagen; datum 7 maart 2016).

4. Bronnen

Alders, G.P. & S. Husken, 2007. Beleidsnota Archeologie 2007 gemeente Zijpe. *SCENH-rapport cultuurhistorie* 28. Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Wormer.

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Zijpe c.a.: sectie A, genaamd Het Zand, tweede blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Noord-Hollands Archief.

Rho, 2017. Schagen. 't Zand Noord, Fase 1, bestemmingsplan. Toelichting (concept: 31-05-2017) NL.IMRO.0441.ntb-0101.

Soetens, L. 2008. Archeologisch onderzoek 't Zand Noord, gemeente Zijpe. Bureauonderzoek. Grontmij Archeologische Rapporten 616. Grontmij, Assen.

Soetens, L. 2009. Archeologisch onderzoek 't Zand Noord, gemeente Zijpe. Inventariserend Veldonderzoek. Grontmij Archeologische Rapporten 736. Grontmij, Assen.